

Sygn. akt I ACa 89/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Joanna Kurpierz SO del. Tomasz Ślęzak
Protokolant :	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. C.

przeciwko L. J.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt I C 233/13

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 89/14

UZASADNIENIE

Powód M. C. w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu L. J. wnosił o zobowiązanie pozwanego do zaniechania uprzejmygo pozywania powoda w sprawach o zapłatę za korzystanie z mieszkania położonego w S. przy ul. (...).

Uzasadniając żądanie powód podał, że powód zamieszkiwał wraz z rodziną w lokalu położonym w S. przy ul. (...). Pozwany wielokrotnie pozywał powoda o zapłatę za korzystanie z tego lokalu mimo, że wiedział, iż powód nie powinien być stroną takiego postępowania o czym świadczy oddalenie powództwa przez Sąd Rejonowy w S.. Zachowanie pozwanego narusza dobre imię i cześć powoda.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu. Podał, że jest współwłaścicielem lokalu zajmowanego przez powoda i jego rodzinę, który nabył wraz z wierzytelnościami z tytułu zaległego czynszu. Zaległości te wynoszą około 32.000 złotych. Powód i jego bliscy zajmują przedmiotowy lokal nie uiszczając od 1995 r. należności czynszowych.

Wyrokiem z dnia 30 października 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Wyrok Sądu I instancji oparty został na następujących ustaleniach.

Powód M. C. wraz ze swą rodziną od wielu lat zajmowali lokal mieszkalny położony w S. przy ul. (...) i nie płacili opłat związanych z zamieszkiwaniem w nim. Byli wzywani do regulowania należności, lecz nie akceptowali wysokości żądanych kwot. W związku z korzystaniem z powyższego mieszkania przed Sądem Rejonowym w S. zawisły sprawy dotyczące odpłatności za zajmowane mieszkanie, za okresy przebywania w nim powoda, jego rodziny i rodziny jego żony.

Mieszkanie to powód wraz ze swoją rodziną opuścił w październiku lub w listopadzie 2011r.

Pozwany L. J., A. S., J. J. i K. S. są współnikami spółki cywilnej (...) z siedzibą w S.. Spółka ta jest właścicielem nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym znajdującym się przy ul. (...), w których mieści się między innymi lokal mieszkalny nr (...). Zakup tej nieruchomości odbywał się sukcesywnie poprzez wykupywanie udziałów poszczególnych współwłaścicieli. Wraz z zakupem nieruchomości wspólnicy nabyli również wierzytelności dotyczące zaległego czynszu.

Z powództwami o zapłatę należności za korzystanie z mieszkania występowała w/w spółka cywilna, w osobach jej współników. Były one skierowane przeciwko osobom zamieszkującym w tym mieszkaniu, w tym także przeciwko powodowi. Każdy z pozwów obejmował żądanie zapłaty należności czynszowych za miesiąc lub dwa. Z reguły w sprawach były wydawane nakazy zapłaty w postępowaniu upominawczym, które po złożeniu sprzeciwu trafiały do sekcji do spraw uproszczonych, gdzie następnie były łączone do wspólnego rozpoznania.

Przed Sądem Rejonowym w S. prowadzona była również sprawa z powództwa spółki (...) o eksmisję z przedmiotowego mieszkania m. in. powoda, jego żony i dzieci. Zakończyła się prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo. Drugą sprawę o eksmisję powód wraz rodziną przegrał, lecz złożył od wyroku odwołanie ze względu na to, że tam już nie mieszka.

Nie wszystkie sprawy o zapłatę zostały prawomocnie zakończone. W części spraw powództwa zostały uwzględnione w całości, w niektórych w części, ale w żadnej nie zostało powództwo w całości oddalone.

Powód składał doniesienia do prokuratury na spółkę (...), zarzucając m. in. zablokowanie przewodów kominowych oraz brak oświetlenia na klatce schodowej. Sprawy te zostały umorzone.

Ponadto razem z żoną wystąpili przeciwko spółce z doniesieniem o naruszeniu ich danych osobowych i sprawa ta pozostaje w toku.

Mając na względzie powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu zachowanie pozwanego polegające na skierowaniu przeciwko pozwanemu kilku pozwów do sądu o zapłatę należności za korzystanie z lokalu nie nosi cech bezprawności.

Żadne z postępowań nie zakończyło się bowiem prawomocnym oddaleniem powództwa. Brak więc podstaw do uznania, że wytoczenie tych spraw było bezprawnym naruszeniem dobrego imienia i czci powoda.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał przepisy art. 23 i 24 kc.

Wyrok ten został zaskarżony apelacją przez powoda.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisu art. 233 kpc przez dokonanie ustaleń z pominięciem części zebranych dowodów oraz przez niewłaściwą ocenę przeprowadzonych dowodów, co doprowadziło do ustaleń sprzecznych z zasadami doświadczenia życiowego.

Powód zarzucił także naruszenie przepisów art. 23 i 24 kc przez błędne ustalenie, że nie doszło do naruszenia jego dóbr osobistych.

Uzasadniając te zarzuty powód podnosił, że pozwany naruszył jego dobra przez składanie do organów ścigania bezzasadnych zawiadomień o nienależnym wykonywaniu przez skarżącego władzy rodzicielskiej i bez zgody powoda utrwał jego wizerunek. Sąd bezzasadnie pominął też wniosek dowodowy dotyczący zapoznania się z aktami jednej ze spraw z udziałem ze stron w trakcie, której doszło do naruszenia dóbr powoda. Jeśli zachodziła taka potrzeba powód mógł sprecyzować ten wniosek. Skarżący podniósł nadto, że żadne z powództw skierowanych przeciwko niemu przez pozwanego nie zostało uwzględnione w całości.

Powołując się na powyższe powód wnosil o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Pozwany wnosil o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje.

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Trafności zaskarżonego wyroku nie mogą podważać zarzuty apelacji dotyczące nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy zachowań pozwanego polegających na rzekomym pomawianiu powoda o niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej czy naruszenie jego prawa do ochrony wizerunku.

Zgodnie z art. 321 kpc Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem pozwu.

Zakres żądania określa nie tylko zawarty w pozwie wniosek powoda co do oczekiwanego wyroku, ale także okoliczności faktyczne dla jego uzasadnienia.

Z pozwu wynika, że spór między stronami dotyczył kwestii czy pozywanie powoda przez pozwanego o zapłatę za korzystanie z lokalu mieszkalnego stanowi bezprawne naruszenie jego dóbr osobistych. W związku z tym tylko to zagadnienie było przedmiotem postępowania dowodowego i rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy.

Podniesienie innego rodzaju zarzutu wymagało rozszerzenia żądania przez przytoczenie kolejnych podstaw faktycznych.

Jest to niezbędne aby pozwany miał możliwość podjęcia obrony przed dalszymi zarzutami dotyczącymi bezprawności swego zachowania. Powód w toku postępowania nie rozszerzył pozwu, gdyż przed wyrokowaniem nie przytoczył nowych okoliczności faktycznych ani nie zmienił samego żądania pozwu, które nadal ograniczało się do zobowiązania pozwanego do zakazania dalszego pozywania powoda o zapłatę należności za korzystanie z lokalu.

Zgodnie z art. 383 kpc w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami.

Nie są zasadne także zarzuty skarżącego jakoby samo pozywanie go o zapłatę korzystania z lokalu było bezprawne. Między stronami istnieje spór co do tego czy i jakie należności powód winien płacić powodowi jako współwłaścicielowi zajmowanego w przeszłości lokalu. Jest bezspornym, że powód lokal powoda zajmował wraz z członkami rodziny i

przez szereg lat i nie były opłacane należności z tego tytułu. Bezspornym też jest, że została orzeczona prawomocnie sądowa eksmisja powoda z tego lokalu.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Skoro między stronami istniał spór co do tego czy i jaką należność powód winien uiścić na rzecz pozwanego i innych współwłaścicieli lokalu pozwany miał prawo wystąpić do Sądu o rozstrzygnięcie tej spornej kwestii.

Okoliczność, że nie wszystkie powództwa zostały uwzględnione w całości nie świadczy o bezprawnym nadużyciu prawa przez pozwanego. Konsekwencją zawyżenia żądania jest ewentualne negatywne dla przeciwnika powoda rozstrzygnięcie o kosztach procesu, a nie ochrona dóbr osobistych przez zakaz dalszego pozywania. Apelacja nie kwestionuje bowiem okoliczności, że sąd rozstrzygając spór o zapłatę ustalił, że powód w pewnym zakresie był dłużnikiem pozwanego.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc oddalił apelację powoda jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc.